

Luxembourg, 5 april 2001

Pressemelding
Dom i sak E-3/00
EFTAs overvåkningsorgan mot Den norske regjering

EFTA-domstolen avsa i dag en dom som erklærer at Kongeriket Norge, ved å forby import og markedsføring i Norge av corn flakes beriket med tiamin, riboflavin, niacin og jern, som lovlig produseres og markedsføres i andre EØS-stater, pr 14 januar 2000 ikke hadde gjennomført sine forpliktelser etter artikkel 11 EØS.

Saken ble anlagt av EFTAs overvåkningsorgan etter en klage fra Nordisk Kellogg's A/S. Statens Næringsmiddeltilsyn hadde avslått en søknad fra Nordisk Kellogg's A/S om tillatelse til å selge beriket corn flakes i Norge, med den begrunnelse at tilsetning av næringsstoffer bare godkjennes dersom det er et ernæringsmessig behov i den norske befolkningen.

EFTA-domstolen slo fast at i fravær av harmoniserte regler, og så lenge det foreligger vitenskapelig usikkerhet, er det opp til EØS-statene å bestemme hvilken grad av helsebeskyttelse de tar sikte på å oppnå, under hensyn til EØS-rettens fundamentale prinsipper, særlig fri bevegelighet av varer innen EØS. Dette betyr at det ligger til hver EØS-stat å foreta en risikovurdering. Det ligger til statens skjønn å foreta en politisk beslutning med hensyn til hvilket risikonivå den finner akseptabelt. På disse vilkår kan en EØS-stat påberope seg føre-var prinsippet, som gjør det tilstrekkelig å vise at det er relevant vitenskapelig usikkerhet med hensyn til den aktuelle risiko. Dette skjønnet må imidlertid være underlagt domstolskontroll.

Tiltak iverksatt av en EØS-stat må være både begrunnet i vitenskapelige bevis, forholdsmessige, ikke-diskriminerende, offentlige, og overensstemmende med lignende tiltak som allerede er foretatt. Det sentrale spørsmålet er om det foreligger helsefare. Nasjonale myndigheter kan ikke bare ved en henvisning til et fravær av ernæringsmessig behov begrunne et importforbud, et meget restriktivt tiltak, under EØS-rettens krav til forholdsmessighet. En riktig anvendelse av føre-var prinsippet forutsetter først en identifisering av potensielle negative helsevirkninger av en foreslått berikelse, og dernest en omfattende vurdering av helserisikoen basert på den siste tilgjengelige vitenskapelige informasjon.

Når slutningene som kan trekkes fra disse vurderingene er utilstrekkelige, usikre eller upresise, og derfor gjør det umulig med sikkerhet å fastslå risikoen eller faren, men sannsynligheten for betydelig fare likevel består dersom den negative eventualitet skulle oppstå, vil føre-var prinsippet begrunne å ta restriktive tiltak.

Informasjonen fremlagt for domstolen viste ikke at de norske myndigheter hadde foretatt en omfattende risikovurdering. Forvaltningsprosessen behandlet derfor ikke risikovurderingen på en slik måte som EØS-retten krever. Domstolen uttalte at på bakgrunn av den informasjon som ble fremlagt under saksgangen hadde situasjonen endret seg, men av prosessuelle grunner kunne dette imidlertid ikke tas i betraktning. Dommen måtte baseres på situasjonen slik den var ved utløpet av den tidsfristen EFTAs overvåkningsorgan satte for å endre de norske reglene, dvs 14 januar 2000.

Dommen finnes i fulltekst på internett: www.efta.int.

EFTA-domstolen er sammensatt av dommerne Thór Vilhjálmsson (president), Carl Baudenbacher og Per Tresselt. Denne pressemeldingen er et uoffisielt dokument. Domstolen bemerker at det ikke kan gis kommentarer om sakens innhold.